

Frits Jeuris bij de sculptuur #inconcreto: 'Kunst maakt de mens los van alles wat praktisch nut heeft.' © rs

‘Niets is eerlijker dan kunst in de open ruimte’

INTERVIEW FRITS JEURIS Op een wandelroute in Hoeselt werd een monumentaal kunstwerk van Frits Jeuris onthuld. Het is niet alleen een toeristische bezienswaardigheid, maar ook een meditatieplek en uitkijkpunt.

Zijn sculpturen in de vorm van reuzegrote hoofden doen denken aan de moais, de monolithische beelden op de Paaseilanden. Over de symbolische betekenis bestaat geen eenduidigheid. Een van de verklaringen is dat ze volgens de vroegere bewoners de vruchtbaarheid van het land bevorderden. Niets van die gedachtegang bij Frits Jeuris (46), wiens beeld in Hoeselt deel uitmaakt van zijn serie *Think a head*.

‘Jaren geleden zat ik in een stormachtige periode. Zo kwam ik op het idee om een hoofd te ontwerpen waarin ik letterlijk kon zitten om na te denken.’ Die ingeving resulteerde in een gigantisch houten hoofd, dat hij inrichtte als meditatie- en brainstormruimte. Recent kreeg het een plek bij de Verbeke Foundation in het Oost-Vlaamse Kemzeke.

Begin dit jaar maakte hij op vraag van professor fysica Jean Manca van UHasselt een gelijkaardig beeld van 2,7 ton in cortenstaal. Dat bevindt zich op het dak van X-LAB, een onderzoekscentrum waar vanuit verschillende disciplines (kunst, wetenschap, bio-elektronica, ...) wordt nagedacht over oplossingen voor de uitdagingen van de toekomst. Binnenin zijn zitplaatsen. De buitenkant is een metafoor voor de schedel, het aanwezige publiek

voor de hersenen.

‘Het beeld in Hoeselt is een opdracht van de gemeente en werd uitgevoerd in beton. Onze gedachten zijn abstract, maar door visualisering – eerst in ons hoofd, daarna in fysieke vorm – worden ze concreet. Vandaar dat ik het de naam #inconcreto gaf. Je kunt erop zitten om naar het landschap te kijken, weg te dromen of stil te staan bij jezelf. Een kilometer verderop staat een Lourdesgrot. Ik vind dat een frapante toevalligheid. Bij die grot proberen mensen in contact te komen met God, bij mijn beeld met de natuurlijke omgeving.’

Kunst in de open ruimte intrigeert u.

‘Er is niets eerlijkers. Je hebt geen curator nodig, je hoeft geen toegangsgeld te betalen en het publiek beslist ter plaatse of het ernaar kijkt of niet. Soms vragen mensen me of kunst in de open ruimte nodig is. Natuurlijk niet, maar dat is net de essentie van kunst. Ze verlost de mens in de letterlijke betekenis, maakt hem los van alles wat praktisch nut heeft en tilt het leven daardoor uit boven de dagelijkse realiteit.’

U werkt vaak met gerecycleerde materialen. Zit daar een symboliek achter?

‘In Helshoven plaatste ik de zwevende

kapel, gemaakt van bomen die werden aangetast door het kersenvirus. Dat werk gaat over vergankelijkheid, dood en leven. Ik beschouw het als mijn taak om mensen te doen nadenken. Ik wil hen doen stilstaan bij het hergebruik van materialen. We moeten oppassen dat recyclage het consumptiegedrag niet versterkt. De redenering zou kunnen zijn: deze jas is gemaakt van oude stof, daarom koop ik er twee.’

‘We moeten oppassen dat recyclage het consumptiegedrag niet versterkt’

Enkele jaren geleden kocht u de vroegere brouwerij De Es in Schalkhoven, nu woont u er. Ook een vorm van recyclage.

‘Dat was niet de initiële bedoeling, maar we vonden het gebouw zo karaktervol. We kochten het samen met een bevriende koppelpel en veranderden er zo weinig mogelijk aan om de eigenheid te bewaren. Natuurlijk heeft zo’n brouwerij beperkingen, maar ik zie vooral de kwaliteiten. Veel

mensen kijken te weinig naar wat ze hebben en te veel naar wat ze niet hebben.’

Uw kunst is ondenkbaar zonder vakmanschap. Op tv zagen we hoe u de twee delen van de sculptuur in cortenstaal eigenhandig aan elkaar laste.

‘In het middelbaar volgde ik de technische richting Mechanische Vormgevings-technieken, maar de basis van mijn ambachtelijkheid ligt nog verder in het verleden. Als kind deed ik niets liever dan tekenen en met legoblokken nieuwe constructies verzinnen. Op mijn dertiende leerde ik lassen, omdat ik daardoor mijn schetsen kon uitvoeren. Ik bouwde een fiets om tot een chopper, construeerde een boomhut met een lift, maakte van twee fietsen een tandem. Dat denk- en leerproces is nog bezig en maakt het makkelijker om als autodidact mijn weg te vinden.’

Autodidacten durven weleens aan zichzelf twifelen.

‘Bij mij dat was in het begin heel erg. Gelukkig had ik het onbetaalbare voorrecht dat heel wat mensen me op sleeptouw namen. Professor Manca is lang niet de enige die me een duw in de rug gaf.’

Rudi Smeets